

LLETRES DEL FRONT

(Del nostre corresponçal especial Andreu Fusté)

Andreu Fuster, el bon amic que ho ha deixat tot per a anar a combatre el feixisme en el seu reducte d'Aragó, periòdicament escriurà aquestes Lletres del front per als llegidors de LA GRALLA.

No dubtem que seran llegides amb avidesa i que l'esforç del volgut company mereixerà l'estima de tothom com ell ja sap que té la nostra més sincera i cordial.

Saludo als companys Amador Garrell, Pere Iglésies i altres que tornen avui a Granollers. Entre ells En Serres i En Ter.

Estem a Vicién. Avui hem tet guàrdia al campament amb el meu grup, del qual en formen part els companys Patrici Valls, Miquel Saborit, Josep Aranda, Ramon Viaplana, Sebastià Taradell, Francesc Llobet, Pere Jou, Josep M. Flaquer, Joan Aimeric Josep Ferrés i la seva companya Maria Martínez, qui demostra un coratge poc corrent en les dones. És una companya digna de figurar com a miliciana a la nostra columna. En aquest grup, repeteixo, avui hi ha gran barrila perquè sembla que atacarem Osca. Prendre Osca és l'obsessió de la Columna del Vallès Oriental.

El company Faig, cap de la nostra centúria, ens diu que ens preparem per a sortir. Ell, que encara està quelcom malament del peu, hauria de quedar-se a l'Hospital a reposar uns dies, però no hi ha manera de fer-lo desistir de marxar amb nosaltres.

La segona i quarta centúries, tenen més sort que nosaltres i surten aquesta mateixa nit, 20 de Setembre.

La segona centúria, que va al comandament del company Escrits, ha entrat ja en foc, fent un desplegament de guerrilles formidable que ha fet sensació al front i ha fet retrocedir als feixistes, guanyant algunes posicions.

La quarta centúria, al comandament del company Calverons, ha sortit a reforçar les posicions del grup internacional. com-

post d'uns centenars d'italians antifeixistes, cecidits i valents fits el màxim.

Dia 21 de Setembre:

Avui sortim, nosaltres, la Tercera Centúria, sota el comandament del company Faig. Som en un Castell prop d'Osca i entre el front d'Almudèvar. Aquí ja és a les primeres avançades. Avui ens han portat 30 feixistes presoners. L'aviació passa amb freqüència aprop de nosaltres. No distingim ben bé si són Alef Roges o si són enemics i per això prenem les precaucions del cas.

Abans de sortir de Vicién, a la plaça, hi va haver uns combats de boxa a càrrec de diferents boxadors; feren un bon paper els companys Penoi II i Aranda petit.

A Vicién s'han quedat encara la primera Centúria, que comana el company Mayordomo. De totes maneres, creiem que vindran aviat al nostre front o a un altre.

Per ara no hi ha novetats en la nostra columna. Tots estem bé. El caire general de totes les forces del front Osca-Almudèvar, és immillorable. Tot fa preveure l'indiscutible triomf de les forces catalanes a l'Aragó.

Amb el company Saborit (Tanu) hem fet una entrevista —no ens estem de res— a una velleta de Vicién, abans de sortir d'aquell poble.

Ens ha dit que els feixistes, en arribar a Vicién, obligaven els joves a seguir-los i anar a lluitar al costat seu. Els companys de Vicién marxaren a les muntanyes, essent perseguits. En entrar-hi les nostres forces, tornaren al poble.

Enj diu la velleta que a aquell poble no hi ha hagut mai ni cinema, ni ball, ni cap mena de divertiment. No coneixen què és la ràdio.

Diu que avui mengen bé. El menjar els el subministra el Comitè del poble. Abans, estrenar unes espadenyas era senyal de festa. Els homes guanyaven dues

pesetes cada dia. La única cosa que els preocupa són els «voladeros», com en diu la velleta dels avions. Ella, catòlica, diu que mai no hauria cregut veure capellans amb una pistola a cada mà. Sentim el roncar d'uns «voladeros» i la velleta s'esvera i l'he d'ajudar a amagar-se. Però no hi ha perill. Són els nostres. Alef Roges són els amos de l'Aragó.

Més tard, un camperol vé a la pallissa on dormiem el nostre grup i ens demana permís per a treure un carnet de la C. N. T. que tenia amagat entre les bigues del sostre. Si li haguessin trobat els feixistes, era la seva sentència de mort i la de la seva família.

Avui, aquest matí, dia 22, estem instal·lats en un gran magatzem on hi ha milers i milers de tones de blat que els brètols reaccionaris acaparaven per a fer augmentar els preus. Molt aprop tenim Osca. Molts de la nostra columna són més enllà del cementiri d'aquella ciutat. Aquests són els companys de la Centúria Escrits.

Nosaltres esperem que el company Faig, obeïnt ordres del comandament d'aquest front, ens doni l'ordre d'avançar.

Per la setmana entrant, i en el successiu, procuraré posar-me en contacte amb el company Pericas, cap de la nostra columna, a fi de poder informar els lectors de LA GRALLA d'una manera concreta de l'actuació de la nostra columna, que ja comença a lluitar en diferents fronts i que, com sigui que potser avui mateix la nostra Centúria atacarem un sector determinat, només podria informar de la nostra actuació.

Només cal remarcar una cosa i és l'esperit de lluita de tots els companys.

Si hi ha «raons», és només per les ganes d'entrar en foc que tots tenim. La Segona Centúria ha estat més de sort. Avui podria ésser que nosaltres... Ho desitgem.

ANDREU FUSTER

Front d'Osca, Castell de St. Joan.
Setembre del 1936.

ORGANDÍS?...

femina

Clavé, 36 : Telèfon 288

ORGANDÍS?

femina

Clavé, 36 : Telèfon 288